

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۱۹/۱۱/۰۱

پوهندوی آصف بهاند

د افغانستان پر ماشومانو او کوچنیانو باندې

د تاوتریخوالي سونامي

پنځلسمه برخه

د ماشومي تر مخې، د هغې د پلار وژنه

د دې ماشومي اوبنکو ته څوک ځواب ویلی شي. چې ولې یې ودانه دنیا ور ونړوله. ولې یې بې پلاره کړه. ولې یې د هغه سترگو وړاندې ور وواژه.

بچۍ! مونږ وبخښه، مونږ بې وجدانه انسانان یو. د دې وطن خلک د جهالت په وروستی پوله ولاړ دي.

انسانه! انسانیت پاره پاره

جان آغا بهار

د پاڼو شمېره: له 1 تر 5

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په خیر و لولئ

«يو حېوان په ټول عالم کې سړی نه شو
دا انسان دی چې په خپله خناور شي»

(استاد پسرلی)

د تاوتریخوالي ډولونو ته په کتو سره یې که هر ډول ته وکتل شي او وڅېړل شي؛ یو تر بل بدتره او پایلي یې وړاندوینې دي، په تېره بیا له کوچنیانو سره تاوتریخوالي داسې تاوتریخوالی دی چې پر هغوی باندې ژور رواني منفي تاثیرات پر خای پرېږدي.

پرون د میدیا تر ستوني داسې راووتل چې په یوې تازه پېښه کې په کندهار کې د یوې کوچنۍ جلی تر سترگو وړاندې د هغې پلار وژل شوی دی. د ماشوم ترمخې، د پلار وژنه د تاوتریخوالي اوج او وحشت دی.

زموږ په ټولنه کې له ماشومانو او کوچنیانو سره تاوتریخوالی روان دی او ښه په کش کې روان دی. د ۲۰۱۹ کال په مارچ کې یې په نره توره؟ مهسا وتښتوله، وې وژله او مری یې چیرې ورته وغورځاوه؛ خلکو ژړاوی او گیلې کولې چې ماشوم خو څوک نه وژني، قاتلینو ولی داسې وکړل، پایله یې دا شوه چې قاتلین کم سنه دي او...

اوس یې ماشوم پرېښود مشر (پلار) یې ورته وواژه او د مړه پلار د ماشوم ټول عمر یې په زهرو ولاړه، اوس به خلک او چارواکي څه نوم پرې ږدي؟

«که هر څو یې سازومه نه سازېږي
پښتانه دي د کپرو کاتو دیوال»

(خوشال خټک)

که هر څو یې ورته لیکم نه یې لولي
وطنوال دي هم رانده هم بی غوږونو

(أصف بهاند)

د پانې شمیره: له 2 تر 5

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوولې. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني د لیکنيزې بنې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په څیر و لولئ

د يوه واړه کوچني تر سترگو وړاندې د هغه قهرمان، د هغه پلار په ډزو وژل، وينې يې تويول او ژوند ورنه اخستل؛ په هيڅ قانون او په هيڅ کلتور کې نه شته او په هيڅ ډول توجیه کېدای نه شي، خو زموږ په هېواد کې دا کار پروښ تر سره شو، يا به د ثواب په پار شوی وي يا به د جنت د ويزې په خاطر او يا هم...

که د دې شخص وژونکي تعليم کړی وای، د تاوتریخوالي په چاپېريال کې نه وای لوی شوي، د کورنۍ، بنونځي او ټولني له لوري، په درسونو کې د انسان ارزښت وربښودل شوی وای او عاطفه ورلېږدول شوې وای، هيڅکله به يې دا کار نه وای تر سره کړی.

په ميډيا کې يې د خبر او عکسونو په خپرېدو سره لکه تل رنگارگ نظريات ورکړل شول چې يو څو غبرگونونه يې دلته را اخلم:

بناغلي نعمان دوست **داسې** وليکل:

«د دې پرښتې ژبه د تور ابليس وحشت گونگه کړي،

دا نشي غږيدلی،

د وحشتونو په لمبو کې زما د سوزيدلي وطن کوچنی ښاپيری!

ستا خاموشي مې سر کې داسې شور جوړ کړ چې د انفجار خطر يې محسوسوم.

کلی!

خوږې نانځکې!

ستا له ترهيدلو سترگو څار شم!

همداسې خاموشه پاتې شه؛ دلته د انسانيت جنازه وختي پورته شوې،

دلته د اشرف المخلوقات په ليدلو وحشي ځناور سر و خوځوي او ووايي:

بڼه ده چې انسانان نه يو.

کلی!

د وحشت دا ستره خاطره دې د زړه په کوچنی هديره کې ښخه کړه.

دلته ستا د گڼو همزولو په کوچنيو زرونو کې د دغه شان لحظو يادونه ښخ دي.

نو:

“به ربه زما ربه

ليونی شوم په فکرونو

څنگه خور قهر او غضب کړم

په صحرا او سرو گلونو”

خبر دی چې کندهار کې ځناورو وسلوالو د دې ماشومي په مخکې يې پلار ور ته وپشتلی.»

دغه راز بناغلي اسماعيل يون خپل **نظر** داسې څرگند کړی دی:

«د چا په زمانه کې؟»

نه د شداد زمانه ده نه د نمرود، نه د فرعون زمانه ده نه د يزيد، خو کوم وحشت او دهشت چې روان دی دا د ولسواکي او اسلامي جمهوريت په زمانه کې دی، دا د ملاواکي او اسلامي امارت په زمانه کې دی. يو پلو د نړۍ د مدنيت توغ رپيږي او بله خوا د اسلامي خلافت بيرغ رپاند دی. يوه خوا د نړۍ د دويم نمبر مفکر د توصيف باران

اوربېري او بله خوا د اسلامي نړۍ د دويم نمبر ملا ستاينې کېږي، خو د شعارونو په دې گرم تنور کې بيا زما د وطن تنکي نرگس ورپټېږي.

د نړۍ پر مخ به داسې څوک وي چې څو شېبې دې ترهېدلې تصوير ته په مسلسل ډول وگوري؟ څومره ترهېدلې هوسۍ گوتې ده، هغه وېرېدلې چې د خپل پلار تصوير ته نه گوري، هغه وايي چې اوس به بل ډز کېږي، اوس به يې د پلار له سينې بله گولۍ وځي، اوس به يو ځل بيا دا مه مه کوي، زړه به يې درزېږي، شونډې به يې رپېږي او سلگۍ به يې بندېږي.

دا دی زما د وطن د ژوند تصوير. پلار دې لار لوري، خو که څوک غواړي ستا د پلار د ژوند د وروستيو شېبو او سلگيو تصوير وگوري، نو ستا پر زړه دې لاس کېږدي، ستا سترگې دې بېرته کړي، هلته به هر څه وگوري. هو لوري! کله چې دې د شېبې نا وخته مور او نيا غېږ کې و نيولي، د پلار د ژوند وروستۍ شېبې دې ورته ټکي په ټکي بيان کړه او همدا داستان بيا هغې نړۍ کې د خدای حضور ته هم په همدې بڼه تېر کړه.

ای د ایمان او وجدان خاوندانو! هغه ملي بیرغ ته خو گورئ کنه چې د شهید مخی ته هسک دی، ای د دې وطن یو ارمانی شهیده پر مخه دې ژېړي گلونه...»

جان اغا بهار داسې لیکلي دي:

«اخ؛

یتیمی بچی!

مه را گوره، داسې مه راگوره. ستا معصومانه او مظلومانه لیدل، له ما واخله، تر د دې وطن باچا پورې ټولو ته لوی شرم دی. څه بی وجدانه یو، ان د وجدان په عذاب هم نه اخته کیږو.

بچی!

ستا پلار د دې وطن د ټولو انسانانو قاتل و، فرعون و، کارون و، نمرود و، چنگیز و، هټلر... ځکه یې داسې سزا ورکړه.

بچی!

ستا له سترگو لوېدلې اوبنکې ولې معجزه نشوي. ستا سلگيو دې نړۍ ته ولې ټکان ورنکړ.

بچی!

ستا د سترگو پر وړاندې یې ستا د قبله گاه له سینې څخه مرمۍ پورې - راوړې وویستې، ان وینو یې ستا "کلابي" غومبرې در ولړل.

بچی!

بچی!

سره له دې چې د ټولنیزو شبکو ځینو کارنو د دې پېښې د عکسونو د نه خپرېدو هیله کړې وه، خو استاد محمد تنها بیا داسې لیکلي دي:

«که څه هم د معصومي ماشومي او مقتول پلار انځور دردونکی دی، خو پرېږده چې همدا دردونه له تربگني نیولي بیا تر دیني ټپکي پورې د هر قتل نجس جواز پر وړاندې د افغان انسان په زړه کې څړیکه، کرکه او بغاوت پیدا کړي.

- ځینې سخت دردونه د اوږدمهاله درملني لپاره بڼه نسخه ثابتېدلای شي. #دکندهاروحشت»

زما د وطن له نوي نسل سره داسې کپړي،
چا ته ووايو، چا ته عرض وکړو،
خدای خويی خپله ويني او...

د پاڼو شمېره: له 5 تر 5

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
يادونه: دلېکنې د ليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په خیر و لولئ